

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: MAY – 2025
SECOND SEMESTER

Subject: Environmental Studies (SOCMJE-202)

Date: 26/05/2025

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

- Instructions:** 1) Attempt all Questions as per the Instructions.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

- Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (2X15 marks) (30)**
1) Discuss in detail Necessity for Environmental awareness & Education.
2) What do you mean by deforestation. Explain in brief effects of deforestation.
3) Describe the structure of ecosystem.
- Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (2X10 marks) (20)**
1) What is biodiversity? Describe in detail three levels of biodiversity.
2) Define Pollution. Explain in detail different types of Pollution.
3) Discuss in detail the concept of Climate Change.
- Q. 3) Answer any TWO of the following questions in 100 words. (2X5 marks) (10)**
a) Discuss the family welfare Programme.
b) Write down the relationship between environment & human health.
c) What is water Pollution control act.

मराठी रूपांतर

- सूचना :** १) दिलेल्या सूचनेनुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
२) उजवीकडील तकत्यातील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) उत्तरे अचूक आणि मुद्देसुद असावे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दांमध्ये लिहा. (२ X १५) (३०)**
१) पर्यावरण विषयक जाणीव आणि शिक्षणाची गरज यावर सविस्तर चर्चा करा.
२) वृक्षसंहार म्हणजे काय: वृक्षसंहाराचे परिणाम सविस्तर स्पष्ट करा.
३) परिसंस्थेची रचना सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२ X १०) (२०)**
१) जैवविविधता काय आहे? जैवविविधतेचे तीन स्तर (पातळ्या) सविस्तर स्पष्ट करा.
२) प्रदुषणाची व्याख्या सांगून प्रदुषणाचे विविध प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.
३) हवामान बदलाची संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (२ X ०५) (१०)**
अ) कुटुंब कल्याण कार्यक्रमाची चर्चा करा.
ब) पर्यावरण आणि मानवी आरोग्य यांतील परस्पर संबंध लिहा.
क) जल प्रदुषण- नियंत्रण कायदा काय आहे.